

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Research) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2555 มีโรงเรียน 195 โรง จำนวนครูผู้สอน 2,729 คน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 418 คน โรงเรียนขนาดกลาง 1,551 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 692 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 68 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2555 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 338 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ แล้วจึงทำการสุ่มโรงเรียนและสุ่มครูในโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก (Lottery Method) ให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนด ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน ร.ร.	จำนวนครู	จำนวน ร.ร.	จำนวนครู
ขนาดเล็ก	57	418	7	52
ขนาดกลาง	131	1,551	15	192
ขนาดใหญ่	6	692	1	86
ขนาดใหญ่พิเศษ	1	68	1	8
รวม	195	2,729	24	338

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ขนาดโรงเรียน และวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's Scale อ้างถึงใน เชาวน์ อินใย, 2543: 204) แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, 1 โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจการบริหารไว้ ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ คือ 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย และ 5) การออกจากราชการ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's Scale อ้างถึงใน เซาร์ อินไฮ, 2543: 204) แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, 1 โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในระดับ	มาก
3	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในระดับ	น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง พิจารณาเลือกข้อความที่เหมาะสมและแก้ไขเพิ่มเติมข้อความให้ครอบคลุมเนื้อหาและรัดกุมยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 4 ท่าน และด้านการวัดผลประเมินผลจำนวน 1 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 117) มีเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน คือ คัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป จากนั้นผู้วิจัยปรับแก้ภาษาและข้อความตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะให้มีความชัดเจนในการสื่อความหมายมากยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน
5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1970) แบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำ

การเปลี่ยนแปลง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.977 ตอนที่ 3 การบริหารงานบุคคล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.978 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.986

6. นำแบบสอบถามที่ได้หาคูณภาพเรียบร้อยแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอเอกสารจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อประสานงานไปยังโรงเรียนต่าง ๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 เพื่อแจ้งให้ทราบและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
2. นำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยจัดส่งด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 338 ฉบับด้วยตนเอง และได้รับคืน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวนแล้ว และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ รายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ขนาดโรงเรียน และวิทยฐานะ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งภาพรวมและรายด้าน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับผลการแปลผล การวิเคราะห์ข้อมูล มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535: 23-24)
 - 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับ มากที่สุด
 - 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับ มาก
 - 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งภาพรวมและรายด้าน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับผลการแปลผล การวิเคราะห์ข้อมูลมี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535: 23-24)

4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับ มาก

2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient: (r)) ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณาระดับความสัมพันธ์ดังนี้ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2541: 316)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่า .90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันระดับ สูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ประมาณ .71-.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันระดับ สูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ประมาณ .31-.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันระดับ ปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ .01-.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันระดับ ต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha)

2. สถิติที่ใช้ในการบรรยายลักษณะของข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient: (r))